Sisäisen tarkastuksen raportointi vuodelta 2026

Kunnanhallitus 26.10.2026 § 394

Valmistelija Röntynen Antti-Pekka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Sisäisen tarkastuksen tehtävä ja järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa johdolle riippumatonta ja objektiivista arviointitietoa sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan asianmukaisuudesta, riittävyydestä ja tuloksellisuudesta sekä suorittaa johdon erikseen määrittelemiä tarkastustehtäviä. Sisäisen tarkastuksen järjestämisessä otetaan huomioon sisäistä tarkastusta koskevat yleiset standardit ja suositukset.

Kunnan sisäisen tarkastuksen palvelut on hankittu BDO:lta. Sopimus on voimassa vuoden 2026 loppuun. Sisäisen tarkastuksen palvelut kilpailutetaan kunnan tilintarkastuspalvelujen kilpailutuksen jälkeen, sillä jos yhteisö, jolta edellä mainitut palvelut hankittaisiin, olisi sama, tilintarkastaja voisi tällöin joutua käytännössä arvioimaan oman yhteisönsä aikaisempaa työtä tai sen vaikutuksia. Tämä ei ole sallittua.

Sisäinen tarkastus on johdon työväline ja osa kunnan sisäisen valvonnan kokonaisuutta. Hallintosäännön 4 §:n mukaan sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kunnanhallitukselle ja kansliapäällikölle.

Hallintosäännön 3 §:n mukaan pormestari esittelee sisäiseen valvontaan liittyvät asiat.

Toteutetut sisäiset tarkastukset vuonna 2026

Vuoden 2026 sisäisen tarkastuksen suunnitelman mukaisiksi tarkastuskohteiksi määriteltiin:

- vuoden 2018 jälkeen tehdyt henkilöstölisäykset ja niiden vaikutukset pysyviin menoihin
- vuoden 2018 jälkeen tehdyt asiantuntijapalveluostot ja niiden kehitys
- tiedonhallintalain toimeenpanon tilanne.

Vuoden 2026 aikana toteutettiin sisäiset tarkastukset henkilöstölisäyksistä sekä asiantuntijapalveluostoista. Alkuperäiseen suunnitelmaan sisältynyttä tiedonhallintalain toimeenpanon tarkastusta ei toteutettu, sillä kunnassa oli toimeenpanon tilanteesta ajantasainen tieto saatavilla kehitetyn raportointimallin johdosta.

Vuoden 2027 sisäisen tarkastuksen suunnitelma valmistellaan siten, että se tuodaan päätöksentekoon alkuvuodesta 2027.

Henkilöstölisäyksiä koskeva sisäinen tarkastus

Henkilöstölisäyksiä koskevassa tarkastuksessa arvioitiin kunnan henkilöstömäärän kehitystä ja sen taloudellisia vaikutuksia vuosina 2018–

2025 sekä henkilöstömuutosten perusteita ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastelu toteutettiin kunta-, toimialue- ja palvelualuetasolla.

Tarkastuksen perusteella henkilöstön kokonaismäärässä ei ole vuoden 2019 jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta henkilöstökulut ovat kasvaneet henkilöstömäärää nopeammin. Tarkastuksessa tunnistettiin kehittämistarve erityisesti henkilöstömuutosten kokonaisarvioinnissa, eläköitymistietojen systemaattisessa hyödyntämisessä sekä henkilöstörakennetta ja tehtäviä koskevan tiedon hyödyntämisessä henkilöstösuunnittelun tukena. Tarkastuksessa suositeltiin yhtenäisen toimintamallin muodostamista eläköitymistietojen pidemmän aikavälin tarkasteluun sekä vakanssirekisterin tai vastaavan tiedon systemaattisempaa hyödyntämistä.

Toimialuekohtaisessa tarkastelussa sivistyksen henkilöstötarpeen kasvu arvioitiin pääosin tarvelähtöiseksi ja siihen vaikuttivat erityisesti väestönkasvu, lainsäädännön velvoitteet ja palveluverkkoratkaisut. Kasvun ja ympäristön toimialueella henkilöstöratkaisut eivät tarkastuksen perusteella vaikuttaneet perusteettomilta tai epätarkoituksenmukaisilta. Yhteisten palvelujen osalta kehittämiskohteeksi tunnistettiin keskitettyjen hallintoresurssien ja muille toimialueille sijoittuvien hallintotehtävien kokonaisarviointi päällekkäisyyksien ehkäisemiseksi ja keskittämisestä saatavien hyötyjen varmistamiseksi.

Asiantuntijapalveluostoja koskeva sisäinen tarkastus

Asiantuntijapalveluostoja koskevassa tarkastuksessa tarkasteltiin vuosien 2019–2025 asiantuntijapalveluostojen kehitystä, kohdentumista ja suunnitelmallisuutta sekä arvioitiin, missä määrin ulkopuolisilla asiantuntijapalveluilla täydennetään kunnan omaa toimintaa.

Tarkastuksessa asiantuntijapalveluiden hankintaprosessin sisäisen valvonnan tila arvioitiin kokonaisuutena toimivaksi. Positiivisena havaintona todettiin, että asiantuntijapalvelut pääsääntöisesti täydentävät kunnan omaa toimintaa perustellusti ja mahdollistavat joustavan ulkopuolisen erityisosaamisen hyödyntämisen.

Keskeisiksi kehittämiskohteiksi tunnistettiin kuitenkin asiantuntijapalveluostoja koskevan kuntatasoisen kokonaiskuvan muodostaminen, ostojen ja hankintasopimusten välisen yhteyden parantaminen sekä kirjanpidon ja tiliöintikäytäntöjen yhdenmukaistaminen. Tarkastuksessa havaittiin lisäksi kehittämistarpeita kustannuspaikkojen omistajuuksien ja hyväksyntävastuiden määrittelyssä sekä asiantuntijapalveluiden tarkemmassa luokittelussa raportointia ja seurantaa varten.

Asiantuntijapalveluostojen määrä kasvoi tarkastelujakson alkupuolella ja oli korkeimmillaan vuosina 2022–2023, minkä jälkeen ostot vähenivät. Vuonna 2025 asiantuntijapalveluostot olivat noin 5,8 miljoonaa euroa. Tarkastelussa ostot painottuivat erityisesti kasvun ja ympäristön sekä yhteisten palvelujen toimialueille. Kasvun ja ympäristön asiantuntijapalvelujen käyttö liittyi tarkastuksen mukaan vahvasti kunnan investointi-, kaavoitus- ja kasvuhankkeisiin eikä korkea ostojen taso sellaisenaan osoittanut ulkopuolisen asiantuntijatyön epätarkoituksenmukaista käyttöä.

Yhteenveto vuoden 2026 sisäisestä tarkastuksesta

Vuoden 2026 tarkastukset tukivat erityisesti kunnan talouden ja resurssien hallinnan kehittämistä. Tarkastusten perusteella keskeisiksi jatkotoimenpiteiksi nousevat henkilöstösuunnittelun pitkäjänteisyyden vahvistaminen, eläköitymisten systemaattinen huomioiminen, henkilöstö- ja hallintoresurssien kokonaisarviointi sekä asiantuntijapalveluostojen seurannan, raportoinnin ja sopimuskohdistuksen kehittäminen.

Tarkastuksissa esitettyjen kehittämistoimenpiteiden toteutumista on tarkoituksenmukaista seurata osana sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen jatkotoimenpiteitä.

Tarkastusraportit on merkitty ei-julkisiksi julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan perusteella. Tämä merkintä on sekä henkilöstölisäyksiä että asiantuntijapalveluostoja koskevissa vuoden 2026 raporttiluonnoksissa.

Hallintosäännön 62 §:n kohdan 4 mukaan kunnanhallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta, sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen raportit.

Esittelijä pormestari Mellin Janne

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen raportit vuodelta 2026;
- lähettää sisäisen tarkastuksen raportit tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta 12.11.2026
2194/00.01.02/2026

Valmistelija Röntynen Antti-Pekka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä puheenjohtaja

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen raportit vuodelta 2026.

Päätös